

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolvas szerkesztő háborús léta miatt a szerkesztésért felelős: PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Égész évre 14 korona. Megyéd évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hónap 1 " 20

A harmadik felvonás.

Makó, nov. 14.

A hatalmas háborús színpad függőnye felgördült és megkezdődött a legszenzációsabb, méreteiben földművelhetetlen színjáték harmadik felvonása. S van abban valami sajátos, rendszeres, hogy különböző világtájak terlein folyó küzdelem egyszerre jutott el a drámai kifejtés döntő mozzanatahoz, a harmadik felvonáshoz.

Kerültek a mi harctereinket.

Ezeken az első felvonás a mi offenzívánk jegyében kezdődött. Antfenberg és Danik seregei szinte föltűnőek voltak, amikor teljes erejével akcióba lépett az orosz kolosszus s ezzel sikerült — a második felvonás folyamán — Lembergig jutnia, amikor azonban váratlanul legördült a függöny. Az orosz hadvezetőség szomorúan tapasztalta, hogy nincs tovább s a Przemysl ostromával megkezdődött harmadik felvonás megmutatta, hogy ismét mi kerülünk frontba s hogy most már csak arról lehet szó, mikor szorítjuk vissza végleg és döntően a három és félmillió emberrel küzdő muzsákát.

Szerbiában ugyancsak a harmadik fejezetét tartjuk. Az első a diadalok sorozatából állt, majd a mi önkéntes kivonulásunkkal megkezdődött a második rész, a mely Mitrovicánál tragikusan végződött Szerbiára nézve. Azóta a harmadik felvonás áll, amely rohamosan közeledik a befejezés felé.

A nyugati harctéren a német seregek ugyancsak feltartóztatka-talisan haladtak Páris felé. A helyzet aztán annyiban változott, hogy a teljes francia sereg itt vette föl a döntő küzdelmet s ezért hetekig csak előnyomulási kísérletekről lehetett szó. Ma azonban már érik a kísérletek gyümölcse s egészen bizonyos, hogy a nyugati harctéren a harmadik periódus a német seregek küszöbön álló döntő diadalát hozza meg.

Íme a hármasszövetség helyzete a háborúban. Az eseményeket sikerült mindenütt a végkifejtés elé vinni s ezt oly szerencsésen cselekedte, hogy — mint az a drámaiban szokás, — az intrikus csak a második felvonásban kerülhetett pillanatokra a helyzet élére, hogy aztán bukása a harmadik felvonásban bizonyítottabb legyen.

Érezzük, hogy akik ezt a háborút a mi részünkről vezetik, a drámának ezeket a szabályait teljesen mértékben akceptálni fogják.

A nagy várakozások órái.

Oriási győzelmeink a szerbek felett.

A többi harci színtereken készülődnek a döntő csatára.

Az őrdöklő európai háborús képe ma jutott el a legérdekesebb fázisához. Mindentelén az elhelyezkedések történetek az utolsó döntő csatára.

E döntő csata már az eddigi győzelmeik szerint előre volt meggyaraztatva. Délen a mi hadseregeink, északon a mi hadseregeink győznek. Nyugaton a német szövetséges hadsereg lesz a teljes győzelem.

Mai híreink a következők:

HÁBORUNK AZ OROSZOKKAL.

Az orosz vezérkar a magyar vitézségről.

Pétervárra, nov. 14.

Az orosz főhadiszállásról, Leningburgból Pétervárra jött jelentés közli, hogy igen nagy áldozatok után, miután az orosz csapatok Jarosluba bevonultak, az osztrák és magyar csapatok még azon éjjel ismét megkezdték támadásukat. Ettől, vagyis november hatodikának éjjelétől kezdve, mondja a jelentés, az osztrák és magyar csapatok s akadálytalanul, éjjel és nappal öröklően támadtak bennünket és borzalmas tűzérési tüzet irányítottak ránt, majd a gépfegyver és gyalogsági tűz után

a magyar katonák oly halál-megvető bátor szuronyrohamokat intéztek ellenünk, hogy a veszteségek mindkét oldalon igen jelentősek voltak. De amikor az oroszok is hasonló rettenthetetlen ellenállást tanúsítottak, mint a szemközti álló magyar csapatok, ezek megkaplák már a parancsot, mely elrendeli, hogy a San folyó mentén levő előre elkészített új pozíciókban helyezkedjenek el.

A utolsó csaták igen hevesek voltak, a tűzéréség nagy munkát vitt véghez és több kilométer térben lehetett hallani az ágyuk dörgését. A nagy osztrák és ma-

gyar erők abban hagyván az önkö-zetet Monaszterzsiszbanál helyezkedtek el, de mindamellett az orosz csapatok megmaradtak pozícióikban és nem követték az ellenséget.

Orosz foglyok Krakóban.

Krakó, nov. 14.

November 10 én nagy orosz fogoly szállítmány érkezett a várba. A határmenti csatározások miatt ejtették őket foglyokul.

Az orosz fővezér életveszedelemben.

Bern, nov. 13.

Az orosz vezérkar főnökének, Janicskevics tábornoknak a cár a Szent György rendet adományozta, mert a fővezér életének megvédése érdekében külön intézkedéseket tett. Nikolajevics Miklós fővezér ugyanakkor szintén megkapta a Szent György-rendet az a mélyes bátorságának jutalmazásául. A kihírtetések adományozásából látható, hogy az Orosz Lengyelországban legutóbb folyó harcokban az orosz fővezér élete veszedelemben forgott.

HIREK A NYUGOTI HARCTÉRRŐL.

Vilmos császár a belgiumi harctéren.

Bécs, nov. 14.

A Neue Freie Presse jelenti Berlinből: A belga-holland határról jelentik: Vilmos császár az északnyugati belgiumi harctéren tett látogatásakor egy ideig Kortrykben is tartózkodott. Ez alkalommal fogadta a községi hatóságokat és köszönetet mondott nekik a csapatok jó ellátásáért.

A németek nagy győzelmei.

Berlin, nov. 14.

A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugat-Flandriában a harcok még tartanak. Az utóbbi napokban viharok és esőzések által megnehezítve támadásaink lassan tovább haladnak. Ypres-től délre belázas franciát fogtuk el, Lille-től nyugatra az angolok támadásait visszaverítették. Berry Anbacsnál a franciáknak egy hadállása, mely terep felett uralkodik, ki kellett üríteniük. Argonnei erődségbe támadásaink jól haladtak, a franciáknak anyosa veszteségeik voltak és tegnap is több, mint százötven foglyot ejtettünk, közülük Kelet Poroszországban a harcok még tartanak. Stal-lupónennél ötszáz orosz elfogtunk. Seldruanál még nincs döntés, Voelavec tájékán egy orosz hadtestet visszaverítettünk, ezeröttszáz fogoly, és tízenkét géppuska jutott kezünkre.

A németek stratégiai helyzete.

Bern, nov. 14.

A „Berni Bund“ katonai szakértője írja a nyugati főhadiszállásról:

A németek stratégiai helyzete a tengerpart és a Vogézek között lényegesen javult. A szövetségesek ugyan az egész fronton nagy bravúrral és ügyesen szálltak szembe a német támadásokkal, sőt kevésbé fontos pontokat is parkodtak felszabadítani, de a német támadás annyira erős és elhatározó, hogy a szövetséges sereg kénytelen teljesen alkalmazkodni a németek mozdulataihoz.

A flandriai harcok.

Kopenhága, nov. 14.

Párisból jelentik nov. 11 iki ke-llett: Nagy kőd terül el a nyugati harctér fölött. A német hadvezetőség erősen dolgozik, mert új és minden eddiginél hatalmasabb támadásra készül! Calais irányában. Tizennegyedikén a sűrű ködben csak kisebb összecsapások voltak azért, hogy a németek meglepetése ellen biztosítsák magukat. Szerdán több összecsapás volt, Ypres-től délre.

Rotterdam, nov. 14.

A „Times“ szerdai száma a nyugati harctérről a következő hivatalos jelentést közli:

A németek bombázták Bethuset. A városháza falai erősen megrongálódtak és sok más ház is kárt szenvedett. A német tűzéréség egé-

szen Gevenczy ig hatolt előre. Arras ágyuzása is újult erővel indult meg. Arras városa maholnap a földdel lesz egyenlő. Az iskolát és a leánylicéumot a német ágyúk lerombolták. A Rue Templon egész házsorok lángban állanak. A városban sok embert megöltek az ágyugolyók.

A német aviatikusok bombái.

Berlin, nov. 14.

Rotterdami lapjelentések szerint midőn Poincaré meglátogatta a párizsi St. Paul katonai kórházat, német aviatikusok bombát vetettek a városra. A francia repülőgépek azonban felkerekedtek és üldözőbe vették a német repülőgépeket, amelyeket rövid hajsza után sikerült elűzniök.

SZERB HARCTÉR ESEMÉNYEI.

A szerbek elpusztítják helységeiket.

A Magyar Távirati Iroda jelenté: A hadisíjőrszállásról érkezett hivatalos jelentés szerint Szerbiában győzelmesen előnyomuló csapataink Krupanjt is teljesen kifizítve találják. Számos üdület és házat a szerbek fosztottak ki. Mindezeket elzárják és föliratokkal látják el, amelyek leszögezik azt a tényt, hogy e házakat és üdülteket felégetve és kirabolva találják. Ahol csapataink gyógy- és közőszereket vagy egyéb szükséges szereket rekviráltak, ott külön elismervényi hagyaték híra. Mindezekből az látszik, hogy a szerbek rendszeresen írják ki és pusztítják el visszavonulásuk közben saját helységeiket, mely rendszernek ránk nézve számos előnye van. Megkíméli ugyanis csapatainkat attól, hogy az elfoglalt helységeik lakossága lövöldözzen csapatainkra, másrészt pedig a menekülő lakosság, mely úgy is sok mindent nélkülöz, nagyon igénybe veszi az oroszág belsejében élő lakosságot, melynek körében lassan-lassan megtudják, hogy mi ma valójában a helyzet. Ugy látszik, hogy a szerbek, akik így vandallizmussal írnak el saját lakóhelységeiket szemben, már maguk is alig bíznak abban, hogy helyzeük tartható lesz.

A déli harctér új győzelmei.

Budapest, nov. 14.

Előnyomulásunk Valjevo-i északnyugatra erős ellenállásra talált. Az esztról és közlő tenekeitenné vált talaj is megnehezíté tűzrésgünk továbbhaladását, mindazonáltal összesen hadoszlopaink előbbre jutottak. Több fontos hadállást elfoglaltunk és elértük a Száva menti Szkelatol-Koceljévatól délre eső területet és innen tovább a Drinájig terjedő vonalat. Számos embert ejtettünk foglyul, kik szerint a szerbek Valjevo mellett újból ellemállást akarnak kifejtetni. Néhány ezredben hír szerint zandálás tört ki. A legutóbbi harcokban a „Körös”, „Maros” és a „Lajta” moni-

torok is igen eredményesen vettek részt, s az ellenség oldalába irányított megsemmisítő tüzeléssel támogatják csapatainknak a Száva mentén való győzelmes előnyomulását.

AZ OROSZ-TÖRÖK HÁBORU.

A törökök fényes győzelmei.

Konstantinápoly, nov. 14.

A főhadiszállás jelenté november tizenegyedikén és tizenkettedikén Koprikó mellett folyó harcokban az oroszokat megverték. Az oroszok vesztesége négyszer halott és ugyanannyi sebesült. Csapataink több mint ötszáz orosz ejtettek foglyul, tízezer foglyvert és negyvennyolc löszert zsákmányoltunk. Az oroszok Kutek felé vonultak vissza, minthogy lejtsa a falaj, valamint a köd és hó csapataink szabad mozgását akadályozták, nem vághatták el az ellenség visszavonulási vonalát, de mindazonáltal üldözik.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár: Nov. 15. Vasárnap. Róm. kath. Lénárd hv. Protestáns Lénárd hv. Görög orosz október 25. Arélasz és t. Nap kel 6 óra 51 perokor nyugszik 4 óra 35 perokor.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozás és elvélve, inkább csak délen megkelelen, csapadékkal. Sürgönyprognozis: hűvös, délen, keleten elvélve csapadék Déli hőmérséklet: 10° fok.

Isteni tisztelet a reformátusoknál. Ma délelőtt 9 órakor az Ó templomban Nagy Károly s. lelkész, az Új templomban Bereczky László rendes lelkész prédikál; délután 2 órakor az Ó templomban Nagy Károly s. lelkész, az Új templomban Bereczky László rendes lelkész.

Rendkívüli közigazgatási bizottsági ülés. Csánádvarmegye közigazgatási bizottsági ülése a jövő szombaton Tarnaay Ivor megyei főjegyző elnöklése alatt Galambos Ignác dr. polgármester fejeletmi ügyében rendkívüli ülést tart.

Makó város hadikölcsön jegyzése. Makó város képviselőtestülete csütörtökön délelőtt Gera Sámuel városi főjegyző elnöklése alatt a hadikölcsön jegyzése tárgyában rendkívüli közgyűlést tart.

A katonai ügyi osztály figyelemztetése. A m. kir. honvédelmi miniszter ur az 1912. évi LXIX. t. c. 12. §-a alapján a nyilvántartó lapokkal ellátott lovaknak állítási járásakból való elhívóztatást beállította. Ezen rendelkezést oly figyelemztetéssel teszi közre Makó város katonai ügyi osztály, hogy a tavaszi lóosztályozás alkalmával alkalmosoknak talált és nyilvántartó lapokkal ellátott lovaknak a város területeiről való elszállítása szigorú büntetés terhe alatt tilos.

A hadikölcsön ismertetése. A hadikölcsön ismertetése céljából a makói ref. egyház folyó hó 18 án

szerdán, az egyháztanács termében egyházközségi gyűlést tart d. e. fél tizenegy órakor, melyre úgy az egyházközség tagjai, mint az érdeklődőket ez uton is meghívja az elnökség.

A makói országos vásár. A makói országos vásár a mai nappal vette kezdetét. Ma tulajdonképpen csak állatvásár volt. Igaz ugyan, hogy erre az állatvásárra szervezhető nem lehetett felhajtani száj- és körömtájás miatt. Így az állatvásár lovakkal állott. Ebből aztán óriási volt a felhajtás, és a lóvásáron a legkevesebbé sem látszott meg, hogy környékunkból már sok lovat szállítottak el a katonaság számára. A mai vásárra helyből felhajtottak 1318 lovat, 34 csikó, vidékről 3271 lovat és 76 csikó. A mai vásáron a kereslet a kizárólag is megfelelt.

Tilos az ellenséges külföldre fizetni. A kormány kifejezetten elrendelte az ellenséges külföldre készpénzzel, váltóval, csekkel, utalvánnyal vagy más módon való fizetést, amiben bennfoglaltatik a szelvényfizetések tilalma. Tekintettel arra, hogy jóval több mint egy milliárdnyi különféle értékpapírunk van angol, főleg francia kezekben, ezzel az intézkedéssel jelentékeny összegeket tartunk itthon és fordíthatunk közérdekű célokra, különösen a hadikölcsön jegyzésére, másrészt pedig ellenségeinket, ott sebezük meg, hol legjobban fáj: anyagi érdekeikben.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Nicsa Antal Ferenc 4 napos, Páljai Mária 4 hónapos, Ladós Anna Özt. Csókai Jánosné 75 éves korában.

Nagyérdemű közönség! Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy alant jelzett helyen a nőruha szabászati tanfolyamot már megnyitottam és számtalan úri asszony és úri leány vesz részt a tanfolyamon. Midőn napról-napra újabbban jelentkeznek, többen fölkeresem, hogy a tanfolyamot újra megkezdjem. Resimem a n. é. hölgyeket, hogy hétfőn és kedden, délután 3 órakor a tanfolyamot újra megkezdem. Ennek jele az, hogy szabászati módszeremet jónak ismerték el és meggyőződtek arról, hogy tőlem biztos sikerrel bárki is néhány nap alatt elsajátíthatja a nőruha szabászatot mindentéle divat szerint teljes terjedelmében. Amit tanítványaim néhány óra alatt tanulnak, ahhoz eddig sok év is kellett és mégsem volt oly eredménnyel, mint nálam. Tehát itt az alkalom, a valódi szaktanár helybenlétevel biztos siker fogja koronázni, mert a nőruha szabászat tudásával egész életén át kiszámíthatatlan anyagi takarékoságot ér el bárki is, ha ezen a tanfolyamon részt vesz. Számtalan hivatalos okiratok és bizonylatok hitelesítik állításom valódiságát. A tandíjat, mely 15 korona, előre nem kell fizetni, a míg meg nem győződött szabásom célzéréséig. Szíves látogatást kér kiváló tisztelettel Koch I. az Európa szabás feltalálója és a tanfolyam igazgatója. Beiratkozni és tanulni lehet naponta szombat és vasárnap kivételével Makón, a „Korzó-szálloda udvarban levő külön nagytermében. Délelőtt külön tanfolyam 10-től 11-ig.

Előjegyzéseket a 6%-os adómentes állami járadék kölcsönre

(hadikölcsön) eredeti feltételek mellett elfogadjuk. — Makói Takarékpénztár r. t.

Bizottsági ülés a hadikölcsön ügyében.

150 ezer korona jegyzését javasolja a képviselőtestületnek.

Makó város képviselőtestülete legutóbb tartott rendes közgyűlésén dr. Galambos Ignác polgármester indítványára elhatározta, hogy az állam által kibocsájtandó hadikölcsön kötvényekből vásárolni fog és a polgármester elnöklése alatt bizottságot küldött ki annak megállapítására, hogy a felveendő hadikölcsön jegyzésére mely tőkepeknek lehetnének kijelölhetők.

A bizottságot Gera Sámuel helyettes polgármester ma délelőtt fél 12 órára hívta egybe s ez ülésen a kiküldött képviselői tagok közül megjelentek: Tarnaay Ivor, Krausz A. Herman, Tokár Andor, Pulltzer János, Mágori Sámuel bíró, Csorba János és Hajdu János főszámvéző, képviselők.

A bizottság az alapok és alapítványokat átvizsgálta és Tarnaay Ivor indítványára elhatározta, hogy a képviselőtestületnek 150 ezer korona hadikölcsön jegyzését fogja javasolni.

Erre a célra felhasználandónak tart a Lo ovics László téle alapítványból 30000 koronát, a Louovicsa téle zenealapítványból 10000 koronát, a Justh Gyula téle alapítványból 20000 koronát, a Náray Tamás alapítványból 4000 koronát, a községi munkásségialapból 20000 koronát, az iparosanonciai alapot 12000 koronát, a gyámpénztári tartalékalapból 20000 koronát, összesen 116 ezer koronát. A hiányzó 34 ezer koronát lombard kölcsönből fogja a javaslat szerint a város kifizetni.

A bizottsági javaslat tárgyalásait Gera Sámuel főjegyző f. hó 19 én, csütörtökön délelőtt 9 órakor megtartandó rendkívüli képviselőtestületi gyűlésen tűzte ki, ahol is — készült, hogy a javaslatot a képviselőtestület egyhangú lelkesedéssel fogja elfogadni.

Makó város bizottságai.

Az albizottságok tagjai.

A törvény nemcsak a vármegyei közigazgatás kisegítéséről, de a városi közigazgatási ügyek előkészítésére bizottságokat ír elő, melyeket most választott meg Makó város képviselőtestülete.

E bizottságokat a következőleg alakította meg a város képviselőtestülete.

I. Jogügyi szakosztály új tagjai: Dr. Dózsa Sámuel, Dr. Kiss Pál, Dr. Bán Zsigmond, Dr. Gerő Géza, Dr. Dózsa Simon, Dr. Galamb Sándor, Dr. Adler Arthur, Dr. Kurdos Izó.

II. Közegészségügyi bizottság tagjai: Bán Zsigmond, Rákosy Gyula, K. Szabó József, Nagy István iparos, Mágori Sámuel, Dr. Dózsa Ferenc. Ezeket kívül az orvosok, állatorvosok, gyógyszerészek, lelkészek, jegyzők és tanítók.

III. Pénzügyi bizottság tagjai: Szilvássy Alajos, Krausz A. H., Nagy Károly, Veres Sándor, Szűcs József, Nagy Gy. József.

IV. Gazdasági bizottság tagjai: Perényi József, Nagy Péter 2419, Nagy Gy. József, Nagy István gaz-

délkódó, Veres Péter, Rosztóczy Ferenc.

V. Építészeti bizottság tagjai: Dr. Dózsa Simon, Breuer Gusztáv, Papp József, Teltsch Adolf, Kapitány István, Pák Kálmán, K. Szabó József, Apjok Imre, Nagy István iparos, Széll József.

Szegényügyi bizottság tagjai: Vertán Endre, Sücs József, Veres Sándor, Topcsy László.

Kereskedelmi iskolai bizottság tagjai: Budá Henrik, Urbán István, Iritz Herman, Elek Lajos, Rottler Gyula, Dr. Bán Zsigmond.

Számvizsgáló bizottság tagjai: Berényi József, Poór Endre, Tokár Andor, Budá Henrik, Petrovics György, Madzsar Gusztáv.

Ipariskolai bizottság tagjai: Szankovics János, Górcsa Péter, Nagy Sándor lakatos, Madzsar Gusztáv, Hajdu János, Pfadler Lajos, Nádobán Péter, Lélek István, Topcsy László, Szabó Péter, Elek Lajos, Biró Albeir, Szabó Zsigmond, Bálint József, Kondrasz András, Blittó Gyula, Dicskák József, Dr. Esperant János, Nagy Antal kéményseprő, Csudó Gábor.

Könyvtári bizottság tagjai: Tarnay Ivor, Dr. Eperst János, Dr. Petrovics György, Brecsaky László.

Puhatóló bizottság tagjai: Szankovics János, K. Szabó József, Apjok Imre, Mágori Sámuel, Veres Péter, Veres Sándor, Sücs József, Szabó Péter, Kaszian Miklós, Fúrge Mihály, Keszus A. H., Pályi Béla, Nagy István iparos, Pák Kálmán, Rákony Gyula, Elek Lajos, Nagy Károly, C. Kis Imre, Dr. Dózsa Imre, Nagy Imre István.

Számonekérdezők tagjai: Dr. Dózsa Imre, Dr. Dózsa Simon, Berényi József, Tarnay Ivor.

Villanyvilágítást ellenőrző bizottság tagjai: Nagy István iparos, Veres Péter, Dr. Dózsa Imre, Górcsa Péter.

Utó bizottság tagjai: Cs. Kis Imre, Veres Péter, Csorba József, Nagy Imre István, Fazekas János, Veres Sándor.

Állandó választmány tagjai: Dr. Dózsa Simon, Dr. Gerő Géza, Dr. Dózsa Imre, Mágori Sámuel bíró, Veres Sándor, Dr. Esperant János, Nagy Gy. József, Dr. Kardos Izó, Nagy Imre István, Sücs József, Lélek István, Csorba János, Dr. Holler György, Horváth Mihály, Gruber István, Szentpéteri Pál, Márton Imre, Dr. Kis Pál, Ifj. Márton Bálint, Görbe Imre.

A nemzeti kölcsön ügye és Makóvárosa.

A polgármester felhívása a községhez.

A m. kir. kormány az 1912. évi LXIII. törvények felhatalmasára alapján a hadi szükségletek fedezése céljából kölcsön kibocsátását határozta el a község jegyzésére vonatkozó hivatalos felhívás — amely minden tekintetben felvilágosítást nyújt — a hírlapokban már közre lett.

Semmi kétségem nincs az iránt, hogy Makó város hazafias és áldozat kész polgársága anyagi erejéhez mérten részt vesz a község jegyzésében, mégis szükségesnek tartom a város összes polgárainak figyelmét ez uton is felhívni arra, hogy a hadi kölcsön jegyzésében minél nagyobb számban vegyen részt, használja fel felesleges pénzkészletét a hadi kölcsön jegyzésre nemcsak azért, mert ez által érhető el a legjobban, legbiztosabban a magán jövedelem biz-

tosítása, hanem főként azért, hogy ezáltal is tanujelét adjuk hazafias áldozatkészségünknek — s lehetővé tegyük hazánk létérdekéért folytatott hadviseléssel felmerülő rendkívüli kiadások fedezését, a szükséges pénzüsség elő-eremítését. — És mert Makó város polgárainak meg kell mutatni, hogy ezen állam nemcsak a fegyverek erejével nagy és hatalmas, hanem a hazáért minden áldozatra kész és vagyoniilag is oly erős és hatalmas, hogy a hadiaink dicső lelkesedése párosulva az állam nagy anyagi erejével, — minden ellenséget a porig megalázni képes.

Makó város polgárai!

Pénzünknek is tulajdonképpen az állam hatalma, tekintélye, fizető képessége adja meg az értéket s ugyancsak az állam hatalma, tekintélye biztosítja a kibocsátandó kölcsön kötvényeinek értékét. Nagy öelszerűen járnak el tehát azok, akik a náluk tartogatott pénz helyett ilyen kötvényeket vesznek, mert ily módon pénzüik 6 százalékos kamatot hoz s mert ha bármikor kés-pénzre lenne szükségük, kötvényeiknek az osztrák-magyar banknál való lombardozása után mindig szereshetnek maguknak a kötvény értékének 75 százaléka erejéig pénzt.

A kölcsön jegyzésre igénybe vehető a moratórium rendelet értelmében az 1914. évi augusztus 1-je előtt elhelyezett s egyébként moratórium alá eső betétek is.

A község jegyzését folyó évi november hó 16-tól november 23-ig bezárólag lehet teljesíteni.

A hadi kölcsön ügyében a polgármesteri hivatal minden irányban készségesen nyújt felvilágosítást.

Makó, 1914. évi november hó 13-án.

Galambos Ignác dr. polgármester.

A katonák özvegyeinek segélyezése

Kik tarthatnak igényt katonai nyugdíjra.

Az 1887. XX. tc. hadjárásban elesett és elhunyt katonai személyek (hadvidékosok, állásleltek, legénység) özvegyei és árvái részére nyugdíjat és nevelési járulékok biztosít. Ezeknek az ellátási díjaknak a háború ideje alatt való gyorsabb folyósítását a m. kir. honvédelmi minisztérium 17875/1914. számú rendelkezéssel elrendelte. E végből utaltatta a hatóságokra, hogy azokról az elesett vagy elhunyt és a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség és a népielkeles kötelekbe tartozó személyekről, akiknek családja az illető községekben tartózkodik, kimutatást készítsenek s azt az ellátási díjak folyósítása végett terjesszék föl.

Ezenek alapján Makó város katonai osztálya felhívja mind azokat, akiknek katonai özvegy nyugdíjra vagy nevelési járulékra igényük van, ennek érvényesítése végett a városi katonanyilvántartói hivatalban naponta délelőtti 10 óráig 12 ig jelentkezzenek.

Tájékoztató: közül a katonanyilvántartói hivatal, hogy a gyorsabb utalványozás alapjául szolgáló kimutatásba csak azok az elesett vagy elhunyt katonai személyek vehetők fel, akiknek a neve a „vesztéségi lejtőben” előfordul. A jelentkezésnél a házasság megkötését, a gyermekek születési idejét és törvényességét anyakönyvi kivonattal, a házasságban való együttélést hatósági bizonyítvánnyal, az özvegyek esetleges mun-

kaképtelenségét hatósági orvosi bizonyítvánnyal kell igazolni. Azok, akik hadi segélyben részesülnek, az erre vonatkozó utalványozási könyvet és egyéb okmányokat a jelentkezésnél hozzák magukkal.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(649)

87. fejezet.

Az új gróf.

A banditák szinte a szíjüket fálották, úgy elámultak.

Szappanos felkacagott: — Ugye, vargát fogtatok? mondá nevetve.

Az által, hogy engem ide hurcoltatók, megtudtam buvóhelyeket és álbajusz nélkül, mint Szappanos Illés jöttem ide. Előadtam nektek tervemet s ti, bár némi habozással, de mégis belementetek. Ime itt az eredmény!

E szóknál büszkén mutatott a szakmányolt kincseire.

— Én itt még szerény vagyok! folytatá Szappanos. Ottkon én három négyféle ur vagyok! Itt csak Monte gróf vagyok. Kastélyom a külső Via Appián van — tán ismeritek is? Egykor Loresi hercege volt.

— Ismerjük, ismerjük! kiáltották többen.

— A kastélyt megvettem ötven ezer liráért! folytatá Szappanos. Ezentúl annak földszinti boltíves lovagtermében, pohárcsengés között fogjuk tartani gyűléseinket nem mint banditák, hanem mint főúri galériák, kiknek pénzüik anyai van, mint a polyva.

A banditák feljöttöngtek e szép kiltások halátára, Calantini azonban kétféde csóválta fejét.

— Ennek nem jó vége lesz! mondá.

Szappanos dühös mozdulatot tett:

— Ugy látom, belőled az irigység beszél! Hódolatod irántam nem jött szívből és meggyőződésből, hanem csak kényszerűségből. De tudd meg, hogy most én vagyok a banda feje, vezére s ellenmondást nem tűrök. A ki én ellenem nyitlan, akár titkon izgatni merészel, azt felövom, mint a veszett kutyát.

E menydörgő szóra a banditák önkénytelenül meghunyázkodtak.

— Mindenki részéről feltétlen engedelmisséget követelek, kiáltá érces hangon Szappanos. Esküdjetek meg, hogy mindig és mindenben, utolsó lehelletig teljesíteni fogtok mindent, amit parancsolok.

— Esküszünk! üvölték a banditák. Hiveld leszünk mindhalálig!

Erre Szappanos elővett egy tórt és feltúrte egyik ingujját.

— Azt már tudjátok, hogy magyar vagyok! nyomd. Éa most magyar módra fogjuk megpecsételni szövetségünket. Hozzatok ide azt a szinezhat medencét!

A banditák egyike csodálkozva tette le eléje az ezüst medencét. Mindenki kivételien várta mi fog most következni.

Szappanos belekarmolt meztelen karjába s néhány csepp vért eresztett a medencébe.

— Így folyjon vére annak, ki hozzám és a szövetséghez hűllen lesz és elárulja! mondá vészijósló

hangon. Csinnáljátok ezt utánam! Ez lesz az eskü, ez lesz az igazi vérszövetség!

A banditák egyik a másik után követték Szappanos példáját, mind-egyik belecsorgatta a vért a medencébe és mondá:

(Folyt. köv.)

Megvételre

keresek aranka-mentes here-magot 100--150 kilogrammig. Egy vagy két darab jófejős tehenet, egy kisebb berendezésű lakatos szerszámot tábori fuvóval, esetleg kovács szerszámot. Cim a kiadóhivatalban megtudható.

Táncintézési felhívás.

Alulírott van szerencsém igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy f. évi december hó 1-én

a téli időnyre a táncintézés

megkezdem. Tanítani fogom egy a régi, mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm. Addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkitünőbbben el nem sajátítottak. Miután pedig én e városban már évtizedek óta működöm, a n. é. közönség legnagyobb megelégedése és legteljesebb elismerése mellett, ez elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy táncintézetemben az illem és a rend legpontosabb betartása mellett folyik a tanítás s így minden szülő bátran reám bízhatja gyermekét. — Tanítom táncokon kívül az illemet, a társaságban való viselkedést és a csinos testtartást. Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek.

Iratkozni mindenkor lehet lakáson, Gróf Vay u'ca 250. sz. a., hol most is es énkint állandóan folyik a tanítás.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok

tisztelettel
Schwarz Miksa
okl. táncintéző.

Árverési hirdetés.

A c anádi vasut Makó állomásán, november 17-én délután 2 órakor a következő tárgyak nyilvánosan elárvereztetnek: 2 drb. sodronyketrec 20 kg., 1 láda üres dobozok 18 kg., 1 demiohn essencia, 2 drb. üres hordó, 1 zsák üres zsák, 1 láda ruhanemű, 1 láda pamutáru 113 kg.

Makó, 1914. XI. 14.

Babos,
állomásfőnök.

Kiadó uri lakás.

Szent-István tér 2. szám alatti 3 nagy utcai, 2 udvari szoba azonnal kiadó. Szent-István tér 3. számú saját házamnál 2 padolt szobából és konyhából álló udvari lakás november 1 ére kiadó. Bővebb felvilágosítás nyerhető:

JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerésznél, Szent-István téri gyógyszerháznál. Telefon 127.

MAKÓI URÁNIA SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1914. évi november hó 15-én délután fél 4 és este fél 8 órai kezdettel vászonra kerül:

Ártatlanul halálra ítélve.
Amerikai dráma 3 felv.

A lom és va'óság.
Humoros.

Ausztráliai táncok.
Látványos.

Bumke mint O helo.
Kacagató.

A vidéki gentry.
Komikus.

Giogenda.
Dráma.

Tisztelettel Az igazgatóság.

Kiadó hagymaföld
köldöség, gabona és lucernásnak
Iritz Miksánál

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

„Makói Független Ujság“
nyomdájában eladó. :-:

Legjobb
asztali- és gyógyborok
Iritz Sámuel özv. cégnél
kaphatók.

Herés árpa szalma, polyva
kazalonként és ölenként eladó közel
a városához
RITZ MIKSÁNÁL.

POÓR ENDRE
gyógyserésznél kapható Makón
VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szeplő, májfolt,
arc- és kézvrösség és min-
dentéle bőrtisztálanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfjítő szer.

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfjítő 1 ko-
Ezes piperezerek több kiállításra ér-
mekkel lettek kiállítva.

**A Zeitler-gőzmalomban
szénsalak kapható.**

A durvább szénsalak ára ko-
csinként 2 korona, finomabb
3 „ „

Egy szobás

garzon lakás

előszobával, vilanyvilágítással,
kis verandával KIADÓ.
Cim a kiadóhivatalban.

Haszonbérbe kiadó

az ó-bébai határban Makóitól egy
óra járásra a Zeitler-féle földből

27 kat. hold föld,

akár egy tagban, akár részletek-
ben, kedvező fizetési feltételek
mellett gabona vagy hagyma ter-
melés alá. Hígymatermelés alatt
ezen föld még nem volt. Értekezni
lehet: Dr. Holler György ügyvéd-
del, Desseffy-tér 7. és 10. sz. a.

Háboruban levőknek

küldött csomagból ki ne feledjen egy üveg

BOROLIN nevű sósbor-
szesz házliszert,

mely hamarosan megszünteti a szaglásokat és szúrásokban
szenvedők fájdalmait és új erőt ad a kimerült testnek. — Ára
1-20, 2 és 2-50 korona.

Készíti Borovszky K., Bpest, II. Margitrapart 47.
Makón kapható Popper Gyula drogériájában, Ióter.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján. Makón

A HÁBORU

fejleményeire ugyszólván minden ember kíváncsi és meg-
keltőzött szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak
híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb ér-
tesülései vannak. — Ma már — kevés kivételével — minden

MAKÓI

ember csakis olyan ujságot olvas, amelyből világosan látja,
hogy az a lap az ő szöszolója is és az ő érzelmeivel egybe-
vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmű ember van, akinek már kora reggel az asztalán ne-
volna a „Makói Független Ujság“ az napi száma újabbnál-
újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni,
venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvelt

UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olcsóságánál és meg-
bizhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napi-
lapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés minden-
kit meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0
Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen
A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására
hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házamban
gazdasági gépraktáramban — eredeti —
JOHNSTON kévekötős aratógépek már megérkeztek
és azokat a legolcsóbb árban bocsájtom
nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300
gazdánál működnek, azok legnagyobb meglepéde-
sére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának,
ugyszintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültetők
is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan
teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy arató-
gépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb mun-
kaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tar-
tok kifűző Sisal-féle kévekötő zsineget, elsőrendű gépolajat, Bacher-
féle ekéket amerikai tükörcél kormánynyal, Imperátor mű-
trágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzatú vas-
pálcás boronákat, répa és szecskavágókat. — Együttal bátorko-
dom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gé-
pekkel és szerzőmokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol
mindennemű javításokat a legszakszerűbben, jutányos áron készí-
tek autogén hegesztő gépemmel a legkomplicáltabb munkákat
végzem. — Vizvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron
vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva,
maradtam kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító mű-
helye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.
Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.
Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.